Punkt i protokollet PR 153/2018 rd

Plenum

Tisdag 5.2.2019 kl. 14.04—15.28

3. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 10 a § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

Regeringens proposition RP 319/2018 rd

Remissdebatt

Andre vice talman Tuula Haatainen: Ärende 3 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till finansutskottet.

Debatt

14.04 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! On erinomainen asia, että hallitus on antanut tämän maatalouden tasausvarauksen korottamista koskevan esityksen. Maatalouden tasausvaraushan palvelee monessa mielessä viljelijän veroratkaisuja ja antaa mahdollisuuden ansiotulon verotuksen tasaamiseen. Se on aika pieni osa tämän varauksen merkitystä, mutta se on myös veroluotto ja ennen kaikkea se on etukäteispoisto, joka helpottaa niiden viljelijöitten investointeja, jotka vielä uskaltavat maatalouteen investoida.

Tuon rajan korottaminen, enimmäisrajan korottaminen 13 500 eurosta 25 000 euroon, on hyvä asia. Toivoisin kuitenkin, että voitaisiin poistaa koko tämä euromääräinen yläraja. Silloin kaikki viljelijät saisivat tehdä yhtä suuren suhteellisen varauksen. Tärkeää olisi, että tämä muutos tulisi voimaan aikaisemmin kuin hallitus esittää. Esityshän on vasta vuoden 2020 verotuksessa. Sehän voitaisiin hyvin saattaa voimaan jo verovuoden 2018 verotuksessa, mutta ainakin verovuoden 2019 verotuksessa se pitää saada voimaan.

Erinomainen esitys. Täytyy taas kiittää hallitusta hyvästä esityksestä.

14.06 **Tytti Tuppurainen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Suomessa vallitsee varsin pitkälle menevä yksimielisyys oman kansallisen elintarviketuotannon tarpeellisuudesta. Yhtä lailla ymmärrämme, että oma ruoantuotanto edellyttää yhteisiä panostuksia, joilla maatalouden kannattavuus varmistetaan. Meidän luonnonolomme eivät anna edellytyksiä selvitä eurooppalaisessa kilpailussa. Lisäksi on todennäköistä ja, sanottakoon se tässä myös suoraan, toivottavaakin, että elintarvikekauppaa vapautetaan globaalisti.

Globaali elintarvikkeiden vapaakauppa ei ole yksinkertainen asia. Se ei saa vaarantaa ruokaturvaa Suomessa eikä Euroopassa. Huoltovarmuus on turvattava, samoin elintarvikkeiden laatutaso. Vapauttamiseen on kuitenkin pitkällä aikavälillä syytä varautua, jotta emme joudu samankaltaiseen äkkisopeutukseen kuin taannoin Suomen EU-jäsenyyden alkaessa.

Panostukset oman maataloutemme tukemiseen eivät voi olla kaupan esteitä. Myös suoralle tulotuelle on ylärajat. Siksi tukea on kanavoitava myös verojen kautta. Hallituksen esitys maatalouden tasausvarauksen ehtojen parantamisesta on sen vuoksi, puhemies, kan-

natettava. Kaksi näkökohtaa antaa kuitenkin aihetta sisällyttää tähän kannatuspuheenvuoroon varaumia.

Ensinnäkin: Euroopan yhteisölainsäädäntöön nähden hallituksen esitys on tehty aika rohkeassa etunojassa. Esityksessä viitataan tarpeeseen käydä keskusteluita komission kanssa muutoksen suhteesta valtiontukisäädösten tulkintoihin. Nämä keskustelut olisi aina syytä käydä etukäteen ja varmistaa asia ennen lakiesitystä. Ainakaan vaalit eivät ole hyvä syy edetä EY-oikeuden heikoille kevätjäille.

Toisekseen: Esitykset ovat taakka maatalousvaltaisille kunnille. Lopulliset veromenetykset ovat toki pieniä, mutta pienille kunnille ne voivat olla iso lovi tuloihin. Vaikka esityksessä luvataan kompensaatioita, jäävät nekin myöhemmän arvailun ja valmistelun varaan. Kuinkahan valtionosuusjärjestelmä taipuu tuollaiseen hienosäätöön? Ettei asia vain myöhemmin unohtuisi. Olisi ollut paikallaan valmisteluvaiheessa kuulla maatalouden etujärjestön ohella myös Kuntaliittoa.

14.08 **Olavi Ala-Nissilä kesk:** Arvoisa puhemies! Todella myöskin kannatan tätä esitystä ja yhdyn edustaja Kivirannan näkemyksiin siitä, että olisi paikallaan katsoa, että tämä esitys kohtelisi kaikkia viljelijöitä samalla tavalla eli tämä yläraja tästä poistuisi, koska siinä on kuitenkin prosenttileikkuri olemassa. Tässähän ei ole mistään pysyvästä tuesta kysymys, vaan kysymys on siitä, että tehdään ennenaikaisia poistoja, jotka sitten tuloutuvat myöskin aikaa myöten pääosin verotuloina.

Kyllä minä, edustaja Tuppuraisen puheenvuoron johdosta, ihmettelen tätä EU-nöyristelyä silloinkin, kun siihen ei ole mitään aihetta. Ei Suomen pidä lähteä kaikkia asioita kysymään, vaan meidän pitää lähteä siitä, mikä on Suomen etu, ja sitten esittää se EU:lle ja viedä se lävitse. Liikenneministeriö minusta on onnistunut tässä viime aikoina, juuri oikeanlaisessa EU-politiikassa, eikä ole lähtenyt etukäteen omia esityksiään tyrmäämään.

Todellakin tänä päivänä nuoria viljelijöitä pitää rohkaista investoimaan. Ehdottomasti pitää rohkaista investoimaan, koska näkymä monella tapaa on epävarma ja riskit ovat lisääntyneet. Sen takia tällaiset esitykset, jotka edes vähän osaltaan pienentävät sitä riskiä, jolloin voitaisiin investoida suomalaisen puhtaan ruoan hyväksi, ovat totta kai tärkeitä, eikä pidä nyt lähteä tässä saivartelemaan.

14.10 **Peter Östman kd:** Arvoisa rouva puhemies! Huoltovarmuuden ja kotimaisen laadukkaan ja puhtaan elintarvikeketjun turvaaminen ja maakuntien elinvoiman vahvistaminen on nähtävä kokonaisuutena, josta halutaan pitää huolta. Edellä mainitusta syystä pidän käsittelyssä olevaa hallituksen esitystä oikeansuuntaisena.

Verovelvollinen voi nyt vähentää maatilan maatalouden puhtaasta tulosta veroilmoituksessaan ennen verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä tekemänsä varauksen. Niin kuin tässä kuultiin, tasausvarauksen suuruus on enintään 40 prosenttia maatilan maatalouden puhtaasta tulosta ennen varauksen vähentämistä. Tasausvaraustahan on sovellettu Suomessa vuodesta 91. Työryhmän, joka nyt on työstänyt tätä uudistusta, mukaan tälle uudistukselle, tuloksen tasauskeinolle, voitiin asettaa muun muassa seuraavia tavoitteita: menetelmän tulisi vähentää kassaperiaatteeseen kohdistuvia paineita epätaloudellisiin ratkaisuihin, ja menetelmä ei sisältäisi investointivarauslain ohjailuvaikutuksia.

Lausuntokierroksella lausunnonantajat pääosin kannattivat hanketta. Eräässä lausunnossa esitettiin, että tasausvarauksen euromääräinen yläraja tulisi poistaa kokonaan, eli samoin kuin mitä edustaja Kiviranta pitäisi hyvänä, että esitetty yläraja voitaisiin poistaa,

koska ne investoinnit, mitä tehdään, ovat aina suhteellisia, ja siinä mielessä ylärajan poistaminen olisi suotavaa.

14.11 **Sari Essayah kd:** Arvoisa rouva puhemies! Liityn niitten edustajien joukkoon, jotka tätä esitystä täällä tervehtivät ilolla. Maatalouden kannattavuuden parantaminen on äärimmäisen tärkeää, ja tällä tasausvarauksella voidaan jaksottaa tuloa maataloudessa. Voisi sanoa, että tietyssä mielessä tämä rinnastuu esimerkiksi yritysten investointivarausten tyyppisiin varauksiin, joissa on mahdollisuus katsoa, missä vaiheessa tarvitsee tehdä suurempia hankintoja, ja sitten tulouttaa tulosta siinä vaiheessa, kun niitä hankintojakin ollaan tekemässä. Ainakin itse ajattelen, että tämä on todella järkevä tapa maatalouden isoja investointeja myöskin sisäisesti omalla harkinnalla olla käyttämässä.

En ihan ymmärtänyt sitä, millä tavalla tässä tapahtuisi verotuksellisia menetyksiä, jos kysymys on kuitenkin siitä, että maataloudessa nämä rahat ollaan investoimassa niihin tuotannontekijävälineisiin, joita tarvitaan siihen, että maataloutta ja maataloustuloa voidaan tulevaisuudessa tehdä. Täällä onkin esitetty muutamia duubioita siitä, pitäisikö yläraja kokonaisuudessaan poistaa. No, on tietysti tärkeää, että nyt ylipäätänsä päästään liikenteeseen tällä mallilla, ja ehkä sitten tulevaisuudessa voidaan miettiä, millä tavalla 40 prosentin maatalouden puhtaan tuoton ja toisaalta 25 000 euron maksimiylärajan kohdalla kannattaisi menetellä.

Vielä tästä voimaanastumissäännöksestä. Toki jos se olisi mahdollista veroteknisesti, niin miksei tämä voisi olla vaikka jo kuluvan vuoden verotuksessa hyödynnettävissä, mutta tietenkin niin sanotusti parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Tosiaankin tämä on äärimmäisen tärkeä avaus, ja mielelläni tällaista olen tukemassa.

14.13 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Mitä tässä on edellä sanottu, on todella oikein. On todella tärkeää, että teemme tekoja, niin että puhdas ruoantuotantomme voisi säilyä. Se on ensiarvoisen tärkeää myös huoltovarmuutemme kannalta.

Siitä, mitä edustaja Tuppurainen totesi veromenetyksistä kunnissa, täytyy muistaa, että pääosin viljelijät, joilla on suurempia tuloja, maksavat pääomatuloveroa, sitä teidän apteekkarituloanne, josta paljon täällä salissa on huudettu. Eli velkaiset, investoineet viljelijät voivat siirtää hyviltä vuosiltaan vähän tuloa seuraaville vuosille, koska vuodet eivät ole veljeksiä, ja sitten taas kun on investointien aika, niitä pystytään entistä paremmin tekemään.

On totta, että jos tasausvarauksen yläraja poistettaisiin, se helpottaisi vielä nykypäivän, tulevaisuuden tiloja.

Olisi tärkeää saada tämä mahdollisimman pian voimaan, olen tästä täysin samaa mieltä kuin edustaja Kiviranta. Mutta en todellakaan olisi erityisen huolissani kuntien verotulomenetyksistä, sillä pääomatuloverohan ei suoraan kuntiin kerry.

14.15 **Lasse Hautala kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen ehdotus maatilatalouden tuloverolain muuttamisesta on hyvä ja kannatettava ehdotus.

Yhdyn niihin näkemyksiin, mitä verojaoston puheenjohtaja, edustaja Kiviranta omassa puheenvuorossaan toi esille, elikkä että tasausvarauksen enimmäismäärän euromääräinen yläraja poistettaisiin niin, että 40 prosentin raja puhtaasta tulosta olisi kaikilla mahdollinen. Silloin se olisi tilojen välisestä liikevaihdosta riippumaton ja siinä mielessä viljelijöiden näkökulmasta tasapuolisempi.

Toiseksi voimaan astuminen. Tässä lakiehdotuksessa on lähdetty siitä, että se toteutettaisiin vasta vuoden 2020 verotuksessa, mutta sehän olisi periaatteessa mahdollista toteuttaa vaikka jo viime vuodenkin, vuoden 2018, verotuksessa, koska ei se olisi poikkeuksellista, että näin meneteltäisiin. Mutta ainakin se olisi mahdollista tämän vuoden, 2019, verotuksessa huomioida.

Tasausvaraus on käytännössä investointivaraus. Sillä mahdollistetaan osaltaan myös se, että tilat voivat omiin investointeihinsa varautua jo etukäteen, ja kyllä meidän on nähtävä se, että maatalouteen investoiminen on meidän koko elintarviketuotantomme kilpailukyvyn kannalta äärimmäisen välttämätöntä. Ja pitää muistaa kuntataloudenkin näkökulmasta se, että maatilatalouteen tehdyt investoinnit useimmiten tuovat investointien toteutuksen aikana myöskin merkittävästi työtä ja toimeentuloa sinne paikkakunnalle, mitä kautta taas ne, jotka niihin osallistuvat, maksavat sitten niistä tuloista veroa.

14.17 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Täytyy sanoa, että en olisi ajatellut koskaan käyttäväni tätä puheenvuoroa parlamentissa ja että me joudumme tämmöiseen vastakkainasetteluun. Puhutaan kunnallisverosta ja siitä, kuinka me työläiset, palkansaajat maksamme kunnallisveroa, ja pääomatulojen verojen maksajista. Minä olen kiihkeä maatalouden kannattaja ja yrittäjätoiminnan edistämiselle myönteinen vasemmistolainen kansanedustaja, mutta pitäisi nähdä nyt ja uskaltaa sanoa se ääneen, että me maksamme kunnallisverolla kuitenkin pääomatuloja saavien perheiden lasten kasvatuksesta, meidän kunnallisveropotentiaalillamme.

Mutta olen sitä mieltä, että tämä esitys on erittäin hyvä ja sitä pitää kannattaa. Me tarvitsemme ja me haluamme turvata tämän. Olen siitä hallituksen esityksen kanssa samaa mieltä, että näin pitää menetellä. Tässä on juuri sitä, mikä turvaa meidän koko elintarvikeketjumme, ruokatalouden ketjumme toimivuuden. Tämä on pieni signaali siitä, mihinkä investointeja pitää suunnata. Ja kuten edustaja tässä aiemmin sanoi, tässä on juuri se, että se antaa varmuutta sinne, mihinkä investointeja halutaan suunnata, ja se rohkaisee nuoria, uusia yrittäjiä sukupolvenvaihdoksen tai jonkun muun kautta siirtymään tälle elinkeinoalueelle.

Arvoisa rouva puhemies! Vähän ristiriitaisissa tunnelmissa tämä puheenvuoro päättyy nyt.

14.19 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Aivan hyvä hallituksen esitys tämä on, mutta pitää mielestäni rohjeta tarkastella tätä tilannetta, mihin suomalaiset maatilat ovat joutuneet. Se, että jotain tasausvarausta tai jotain muuta tällaista pientä veroyksityiskohtaa muutetaan — sinällään ne ovat kannatettavia, ja ne ehdottomasti pitää hyväksyä mahdollisimman pian, mutta tämä lopullinen ongelma, mikä on aiheutunut suomalaisille maatiloille, on jatkuvasti ollut tämä aleneva tulovirta tilalle päin. Se tuote, mitä maanviljelijä tilallaan tuottaa ja myy markkinoille, on ollut alennusmyynnissä halpuutettuna jo niin pitkään, että alkaa pikkuhiljaa usko mennä suomalaiselta maanviljelijältä, että pystyykö tässä enää perhemaataloutta harjoittamaan.

Viime vuoden valopilkku on tietenkin ollut tämä monelle maatilalle erittäin tärkeä metsätalouden tulo, joka on hieman kehittynyt positiiviseen suuntaan viime vuosina hyvän markkinatilanteen takia. Puumarkkinat ovat vetäneet, ja hintakin on hieman kohentunut. Se on positiivinen uutinen, koska monelle maatilallehan metsän tuotto edustaa huomattavaa osaa tilan puhtaasta tuotosta. Mutta tuleeko maatalouden oma tuotanto pellosta vai tu-

leeko se navetalta, vai mistä tulee maanviljelijän tulovirta siihen perhemaatalouteen, siihen meidän pitäisi tässä talossa kiinnittää erittäin vakavaa huomiota. Nyt on parhaillaan valmistumassa Karhisen työryhmän loppuraportti siitä, mitä toimenpiteitä tarvitaan, että maanviljelijä saisi oikeudenmukaisen osuuden siitä, kun maatalouden tuote jalostetaan eteenpäin, ettei sitten se kauppa ja jalostusporras veisi kaikkea ja maanviljelijä jäisi taas kerran yksin siihen alenevaan tulovirtaan.

Tämä on niin vakava juttu, tämä ruoan halpuuttaminen, mikä tässä maassa nyt tuntuu olevan muodissa, ja vasta saimme lukea lehdestä ja muista tiedotusvälineistä näimme, että taas on uusi halpuutuskierros alkamassa. Koska nämä meidän keskusliikkeet aidosti rupeavat ajattelemaan suomalaisen maanviljelijän todellista asemaa? Eihän tämä tällä keinoin voi jatkua, että arvokasta työtä tekevää porukkaa pidetään suurin piirtein orjan asemassa ja sitten sen jälkeen vielä keskusliikkeet kehuvat suurilla voitoillaan. Ja kun katsoo tuota kenttää, mistä tämä tällainen halpuutusidea on tullut, niin kun tämäkin kyseinen toimija on noussut kuitenkin osuustoiminnan piiristä, niin pikkusen ihmettelen, missä näiden ihmisten omatunto on.

Kyllä suomalainen maanviljelijä tekee Suomen kansan kannalta äärimmäisen arvokasta työtä. Jos emme itse pysty tähän maahan tuottamaan omaa ruokaamme, puhdasta, ravitsevaa, hyvää ruokaa, niin sitten me olemme noiden maailmanmarkkinoiden armoilla, ja sellaiseen Suomea ei koskaan saa päästää. Toivoisin nyt vihdoinkin, että nuo kauppaneuvokset ja vuorineuvokset siellä suurissa hallintopalatseissaan pikkuhiljaa rupeaisivat ajattelemaan hieman enemmän suomalaisilla aivoilla.

14.22 **Toimi Kankaanniemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaiset arvostavat suomalaista maataloutta erittäin vahvasti, ja siksi totean ryhmänkin puolesta, että tämä esitys on paikallaan, hyvä ja kannatettava. Tämä on ilmeisesti osa sitä sarjaa, mitä tässä on viime viikkoina käsitelty maatalouden ahdingon helpottamiseksi. Meillähän oli tämä tilapäislainojen valtiontakauslaki, sitten satovahinkovakuutusten veron poistaminen määräaikaisesti ja nyt tämä tasausvarausesitys. Kaikki ovat hyviä ja tarpeellisia esityksiä.

Tässä yhteydessä en kyllä voi olla ihmettelemättä sitä, että sosiaalidemokraattien suunnalta tuli moitteet siitä, että hallitus ei ole etukäteen nöyristellyt Brysselin suuntaan ja pyytänyt lupaa tehdä tätä päätöstä, joka on kuitenkin käytännössä tietyllä tavalla siirto eteenpäin eikä mikään pysyvä helpotus maataloudelle. Näissä aikaisemmin mainitsemissani lakiesityksissä oli EU:lta hankittuja lupia, ja muistelen, että tätä polttoaineveron palautusta sai jo aiemmin ja sille myös haettiin Brysselin lupa. Tämä on kyllä sellaista nöyristelyä. Kysymys on kuitenkin suomalaisen maatalouden säilymisestä, omavaraisuudesta, huoltovarmuudesta, näistä aivan perusfundamenteista meidän kansamme turvallisuuden ja toimeentulon sekä maaseudun asuttuna pitämisen, viljelijäväestön tulevaisuuden kannalta. Nämä ovat aivan keskeisiä.

Suomen hallituksen pitää ottaa ryhdikäs asenne siihen, ettemme kaikkea kysy Brysselistä. Eivät nuo Etelä-Euroopan jäsenmaatkaan niitä kysele vaan tekevät, ja sitten vuosien mittaan saattaa tulla moitteet EU:lta — mitä niistä. Moittivathan ne äänestäjätkin meitä tuolla kaduilla ja kujilla, mutta mitä sillä väliä on, antaa tulla vain.

Kysymys on siis ihan tärkeästä esityksestä, mutta tässä yhteydessä on kyllä todettava, että nämä kaikki viimeaikaiset hallituksen esitykset ovat tilapäisiä, auttavat hetken eteenpäin, mutta maatalouden pysyvä kannattavuuskriisi ei näillä ratkea, ja se on meille iso ongelma, josta pitää kyllä antaa hallitukselle jonkin verran sapiskaa, että niihin ei ole puutut-

tu. Esimerkiksi kaupan ja teollisuuden osuudesta ruoan loppuhinnasta pitää siirtää osa viljelijöille.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Tässä on pyydetty nyt vastauspuheenvuoroja. Jos on lyhyeen debattiin halukkuutta, niin se on nyt mahdollista. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat osallistua debattiin, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta.

14.25 **Sirkka-Liisa Anttila kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kankaanniemien puheenvuoron johdosta haluan huomauttaa, että tässä ei ole kysymys mistään nöyristelystä. Tässä on kysymys siitä, että meillähän on ollut jo samantyyppinen järjestelmä ja nyt se otetaan uudelleen käyttöön, tavoitteena antaa mahdollisuus tuottajille tulevia investointeja varten tehdä varauksia. Tämä on ihan normaali järjestelmä, ja tässä tämä lainsäädäntö säädetään ja sen jälkeen EU:lle asiasta ilmoitetaan. Olen aivan varma siitä, että tähän ei tule mutkia matkaan, syystä, että EU-aikana tätä samaa järjestelmää on meillä sovellettu, ja on hyvä, että se otetaan nyt uudelleen käyttöön.

Sitten kysymys siitä Kankaanniemen moitteesta, ettei mitään ole tehty. Elinkeinon kannattavuuden hyväksi on tehty, muun muassa kuivuuspaketti on yksi hyvä osoitus siitä. Ja toinen asia on se, että parhaillaan selvitysmies Karhinen viimeistelee esityksiään, joista torstaina sitten kuullaan enemmän, ja sen jälkeen on sitten niiden toimien aika. Eli valmistelua ja työtä ja päätöksiä on tehty — kannattaa olla avoin.

14.27 **Markku Eestilä kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Itse tulkitsin edustaja Kankaanniemen näkemyksen tueksi tälle hallituksen esitykselle. Mehän tiedämme, että suomalaisen maatalouden keskeisiä ongelmia on oikeastaan kaksi: Toinen on liian suuri kulurakenne, josta minun mielestäni pitääkin tulla jonkunmoinen selvitys — toivottavasti Karhinen ottaa kantaa tähän. Toinen on sitten se, että Suomessa valitettavasti joudutaan investoimaan tavalla, joka nostaa investointikustannukset korkealle, ja se tulee väistämättä sitten vaikuttamaan tulevaan pääomarakenteeseen ja rahoituskuluihin, ja tämä on isoille investoineille tiloille iso ongelma. Hallituksen pyrkimys aikanaan poistaa kiinteistövero maatilatalouden tuotantorakennuksilta ei onnistunut, koska EU pani vastaan, ja siihen edustaja Kankaanniemi minusta aivan oikein kohdisti kritiikin: ei kumarrella EU:hun päin, vaan tehdään kansallisia päätöksiä, ja jos se sitten johtaa johonkin moitittavuuteen, niin kuin autoverossa oli, niin onhan siinä 15 vuotta aikaa sitten vatuloida niitten kanssa.

14.28 **Anne Kalmari kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Myllykoski, kyllä meillä ja vasemmistoliitolla on edelleen samat köyhät, mutta halusin kertoa, että kun pääsäännön mukaan pääomatuloa on määrä, joka on 20 prosenttia nettovarallisuudesta, niin monesti, jos tulot ovat pienet, ei haluta edes pääomatuloveroa maksaa, koska kunnallisveron maksaminen on paljon halvempaa. Eli halutaan, että ei mennä sen pääomatulon veroprosentin kautta, joka on 30 prosenttia ja sitten kolmekymmentä tonnia tienaavilla vielä korkeampi. Kuitenkin niillä, jotka ovat miljoonanavetat investoineet, tietenkin täytyy olla niin paljon tuloja, että se vääjäämättä menee sen pääomatuloveron mukaan. Tätä koetin selittää.

Ihan muutoinkin yrittäjävähennys kohdistuu sellaisille henkilöyrityksille, joista moni tienaa alle kaksi tonnia kuussa, itse asiassa neljäsosa yksinyrittäjistä ansaitsee alle 1 000

euroa kuukaudessa. [Puhemies koputtaa] Todellakaan kohdistuminen ei ole apteekkareille, siksi halusin tämän nostaa.

14.29 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Juuri tuo edustaja Kalmarin loppupuheenvuoro on sitä, mistä me olemme täysin samaa mieltä, ei poikkipuolista sanaa. Kysymys on vain siitä, kuinka pääomatulot kohdentuvat kuntaan. Ja se pitäisi sitten aina yhteiskunnallisessa keskustelussa huomioida, että kun puhutaan kaivosveroista ja yritysveroista, niin meidän pitäisi nähdä se kokonaisuus, mikä on se kunnan kantokyky, kuinka se kunnallinen palvelurakenne kustannetaan. Siinä mielessä meidän tätä keskustelua pitää uskaltaa käydä avoimesti. Ei kannata laittaa päätä pensaaseen, vaan ollaan avoimia ja rakennetaan tätä yhteiskuntaa yhdessä siihen suuntaan, että me voimme myös verotuksen osalta katsoa sen, että kunnat — ja ehkä nyt sitten tulevat maakunnat — pärjäävät niin, että työn verotuksesta [Puhemies koputtaa] tuleva kunnallisverotus myös kohdentuu samalla tavoin kuin yritysverotus.

14.30 **Arto Satonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puutun tässä debattipuheenvuorossa lyhyesti kahteen asiaan.

Tässä EU-asiassa uskon, että asia on nimenomaan niin kuin edustaja Anttila tässä sanoi, että kun tämä järjestelmä on ollut käytössä jo aiemmin, niin uskon sen siellä menestyvän. [Sirkka-Liisa Anttila: Kyllä!] Minun tietääkseni Euroopan unionissa on myöskin sellainen linjaus, että kaikkien jäsenmaiden alueella on voitava harjoittaa kannattavaa maataloutta, jotta huoltovarmuus turvataan.

Sitten tähän verotusasiaan, jonka edustaja Myllykoski otti esille. Tässä on tietysti monta näkökulmaa, mutta jos oikeasti siitä puhutaan, kuka ne verot maksaa, niin muistan nähneeni sellaisen tiedon — korjatkaa, jos olen väärässä — että yli 40 000 euroa vuodessa ansaitsevat maksavat 95 prosenttia kaikesta ansiotuloverosta, ja se porukka maksaa myös suurimman osan kunnallisverosta ja suurimman osan pääomatuloveroista. Eli kyllä ne ovat ne hyvätuloiset, jotka meillä maksavat, niin kuin tietysti pitääkin, että tämä yhteiskunta pysyy pystyssä.

14.31 **Esko Kiviranta kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aika outoa, että jälleen on löydetty myös tämä valtiontukikortti. Suomen EU-jäsenyyshän tuli voimaan vuoden 1995 alusta, ja tämä tasausvaraus on ollut rakenteeltaan täysin muuttumattomana voimassa nyt yli 24 vuotta. Sitä myös vuonna 2001 korotettiin arvovaltaisessa hallituksessa, jossa oli pääministerinä Paavo Lipponen, valtiovarainministerinä Sauli Niinistö ja maa- ja metsätalousministerinä Kalevi Hemilä. Tämä euromäärä kaksinkertaistettiin silloin ja prosentti nostettiin 30:stä 40:een, eikä kenellekään tullut mieleenkään, että kysymyksessä olisi valtiontuki.

Sitten sanoisin, että olisi investoivien nuorten viljelijöitten kannalta erittäin tärkeää, että tätä tasausvarauksen käyttöaikaa pidennettäisiin nykyisestä kolmesta vuodesta viiteen vuoteen. Se antaisi paremmat mahdollisuudet käyttää investointeihin maatalouden tulorahoitusta tämän investointivarauksenakin toimivan tasausvarauksen kautta.

14.32 **Arto Pirttilahti kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä on todellakin hallituksen erinomainen esitys, ja täällä on esille tullut, Anttilan ja Kivirannan puheenvuoroissa on hyvin asiantuntevasti kerrottu, mikä on tasausvarausten tausta. Tämä on

todella hieno asia siinä mielessä, että juurikin tasausvarauksella ei tarvitse tehdä niitä vuodenvaihteen, sanotaan, satunnaisia tai äkkinäisiä investointeja, kun ollaan sitten tekemässä verosuunnittelua.

Yhdyn myös edustaja Kivirannan esitykseen, tähän viiden vuoden jaksoon. Meillähän on vähän samantyyppinen menovaraus kylläkin metsäpuolella, ja sen ainakin itse olen huomannut, että hyvin äkkiä se viisi vuottakin tulee siellä vastaan, jos ei siihen menovaraukseen olevia asioita ole vielä tehty. Yhtä lailla kuin tässä puhutaan investoinneista koneisiin, kalustoon, laitteisiin, nykyisillä maatiloilla ne investoinnin koot ovat niin suuria, että niihin on hyvä tietenkin omaakin massia varata, ja se olisi hyvä asia, jos tämä jakso olisi todellakin pidempi.

14.33 **Eerikki Viljanen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Myllykoski piti aikaisemmin sinänsä ansiokkaan puheenvuoron ja esitti huoltaan maatilojen heikosta kannattavuudesta ja viljelijöitten ahdingosta.

Mutta keskustelu siitä, että tämä järjestelmä olisi keino välttää veroja — tämä mielikuva on kyllä harhaanjohtava. Tasausvarausjärjestelmähän on tavallaan tulevien investointien ennakkopoiston mahdollisuus. Se ei ole veron välttelyä. Se ei ole veron välttelyä kunnallisverotuksessa, ei pääomaverotuksessa, ei missään verotuksessa. Sitä voi kuvata niin — jos haluaa tällä lailla karrikoiden kuvata — että sillä pystyy vuodella siirtämään eteenpäin veroja tehden ennakkopoiston tulevista investoinneista. Ja tämä kytkeminen pääomatuloihin on sikälikin ontuvaa, että useimmiten nämä investoivat tilat ovat nettovaralliisuudeltaan semmoisessa tilanteessa, etteivät ne edes pysty nostamaan pääomatuloja euron euroa yrityksestä. Elikkä sikälikin huoli siitä, [Puhemies koputtaa] että tässä olisi jonkinnäköistä verovuotoa, on turha.

14.35 **Toimi Kankaanniemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tulkoon nyt vielä kerran sanottua, että me kannatamme tätä esitystä, mutta kun edustaja Tuppurainen otti ensimmäisessä puheenvuorossaan, tai ainoassa puheenvuorossaan, sen, että olisi pitänyt etukäteen EU-notifikaatio hoitaa, niin sitä arvostelin, että tällainen nöyristely ei ole mistään kotoisin. No, nyt asiantuntijat kertoivat, miten tämä on vanhastaan voimassa ollutta, ja nyt sitten se uudistetaan. Edustaja Vähämäki on jo esittänytkin, että sitä jatkettaisiin viiteen vuoteen. On hienoa kuulla, että täällä on päähallituspuolueen tuki tälle esitykselle.

Arvoisa puhemies! Sitten tästä Karhisen työryhmästä totean vielä, että se valitettavasti tekee vielä nyt töitä ja esitykset tulevat niin myöhään, että tämä hallitus ei ehdi tehdä niille yhtään mitään, ja se jää sitten ehkä sellaisen hallituksen käsiin, jossa mahdollisesti edustaja Tuppurainen on maa- ja metsätalousministerinä. Luotammeko siihen?

14.36 **Olavi Ala-Nissilä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tämä edustaja Tuppuraisen EU-kortti oli kyllä varsinainen liioittelu.

Ensinnäkin, tämä on todellakin olemassa oleva järjestelmä. Toiseksi, tuloverotus kuuluu kansalliseen kompetenssiin. Kolmanneksi, tässä ei ole mistään varsinaisesta tuesta lainkaan kysymys, vaan on kysymys verotuksen jaksottamisesta, poistojen jaksottamisesta pitemmällä aikavälillä, ennenaikaisista poistoista. Neljänneksi, minusta meillä muutenkin ollaan liian EU-orientoituneita joissain ministeriöissä. Annoin tunnustusta liikenneministeriölle. Siellä on pystytty viemään asioita eteenpäin, mutta valtiovarainministeriö meni tästä vinjetistä, jota juuri käsittelimme tuolla liikennevaliokunnassa, etukäteen pyytämään

lausunnon. Totta kai virkamiehet siellä rupeavat problematisoimaan näitä asioita, ja sitten ollaan siinä ongelmissa. Suomella pitää päinvastoin olla oma esitys, jota viedä eteenpäin, ja sitten katsotaan, onko siinä jotain ongelmia. Vaaditaan kansallinen [Puhemies koputtaa] näkökohta ensin, ennen kuin mennään kysymään tarpeettomia kysymyksiä.

14.37 **Eero Suutari kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä esitys siirtää, ei vähennä verotusta, ja kansantalouden kannalta tällä on suuri merkitys siinä, että se koskee osakeyhtiöitä, ja kun tämä esitys muutenkin nopeuttaa rakennemuutosta, niin tällä tavalla on maksimoitu se, että rakennemuutos maataloudessa tapahtuu nopeammin kuin aikaisemmin. Tämä on minusta hyvä puoli.

Valtiontuki tämä ei mielestäni ole todellakaan, koska on käytetty aikaisemmin, eikä EU tästä todennäköisesti ole sillä tavalla kiinnostunut ollenkaan.

Sitä käyttöaikaa kolmesta viiteen vuoteen, mitä Kiviranta esitti, ainakin minä tukisin, ja poistaisin kyllä kokonaan myös tämän ylärajan, koska rakennemuutoksesta on kysymys.

14.38 **Pertti Hakanen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on äärimmäisen hyvä ja tärkeä tässä kohtaa, kun mietitään sitä, millä tavalla luodaan nuoriin maatalousyrittäjiin uskoa tulevaisuuteen, uskoa tehdä näitä investointeja, ja tämä on yksi elementti, jolla myöskin sitä kannustusta tehdään. Ja nimenomaan tässä ei ole mistään veron maksamatta jättämisestä, vaan tässä on nimenomaan tasausvarauksesta kyse, jolla siirretään sitä verokertymävuotta.

Niin kuin edustaja Kiviranta toi hyvin esille, kyllähän tämä menettely on ollut olemassa, nyt muutetaan vain rajoja. Tässä on käsittääkseni aivan turhaa spekuloida sillä, etteikö tämä olisi EU:n hyväksymää. Nyt meidän täytyy vain olla rohkeita, myöskin löytää näitä konsteja, millä tavalla me voimme luoda sitä yrittäjähenkisyyttä entistä enemmän maatalouden sektorille.

14.39 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin täytyy sanoa edustaja Viljaselle, että en todellakaan tarkoittanut tähän lakiesitykseen liittyviä asioita. Kannatan tätä todella lämpimästi ja olen sitä mieltä, että investointeja ja nimenomaan nuorien yrittäjien tulevaisuudennäkymiä pitää rohkaista. [Pertti Hakanen: Hyvä!] Se on erittäin hyvä suunta, ja siinä mielessä tälle esitykselle on pakko antaa kiitosta. Täällä edustajat Anttila ja Kiviranta perustelivat kyllä niin hyvin tämän asian, ettei tässä pitäisi olla kellään mitään sisällöllistä erimielisyyttä, etteikö tätä voitaisi viedä eteenpäin.

Voimme keskustella sitten muusta maatalouspolitiikasta, mutta tämän hallituksen esityksen kannalla kyllä pystyn pystypäin olemaan vasemmistoliiton kansanedustajana. Tämä on hyvä asia. Täytyy sanoa, [Puhemies koputtaa] että perussuomalaisista on tullut tämä erittäin hyvä viiden vuoden esitys.

14.40 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on erinomaisesti todistettu sitä, että tässä varausjärjestelmässähän ei ole kysymys verojen vähenemisestä pitkällä aikajaksolla vaan tuloksen tasaamisesta, jaksotuskysymyksestä. Pystytään pikkusen paremmin varautumaan etukäteen, keräämään vähän puskuria ja omarahoitusosuutta investointeihin. Jos tämän korottaminen nyt pieneltäkin osin helpottaisi monia, voi sanoa, aika hankalassakin tilanteessa olevia maatalousyrittäjiä, niin olen kyllä iloinen sii-

tä, ja erityisesti olen iloinen siitä, että tässä salissa näyttää olevan suuri yksimielisyys, että tämä on hyvä esitys.

En voi kyllä olla tässä tilanteessa korostamatta myös sitä, että tämähän ei ratkaise millään tavalla niitten ahdingossa olevien tilojen tilannetta. Itse ainakin olen viime aikoina korostanut sitä, että me voimme kaikki tehdä kuitenkin pikkusen enemmän suomalaisen maatalouden eteen ostamalla suomalaisia tuotteita ja olemalla siinä todella tiukkoja, että me kannatamme vain suomalaisia elintarvikkeita. [Eduskunnasta: Hyvä, Suomi!]

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Edustaja Hoskonen, ja sen jälkeen puhujalistaan.

14.41 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan oikein, tämä tasausvaraus todellakin on erittäin hyvä työväline niille tiloille, jotka aikovat investoida tulevaisuuteen, ja tällä keinoin ne pystyvät varaamaan rahaa sitä varten, että investointi tehdään. Ajatelkaapa, hyvät verojen kiertoa pelkäävät edustajat, että sellainen maanviljelijä, joka tekee tasausvarauksen ja valmistautuu investointiin, vaikka ostamaan traktorin — joka todennäköisesti on suomalaisvalmisteinen, kun noita maatilojen traktorikantoja vähän katselee — maksaa siinä uudessa tuotteessa hurjan paljon erilaisia veroja, muun muassa arvonlisäveroa ja vaikka mitä veroja, työn verotusta ynnä muuta. Elikkä tätä kautta, jos me saamme tämän rullan pyörimään niin, että tilat kannattavat, tällainen tasausvaraus on ihan suorastaan loistava.

Mutta toinen asia on tilojen kannattavuus. Olen saanut tämän viimeisimmän ruoan halpuutuskierroksen jälkeen suurilta maitotiloilta, jotka ovat investoineet uusiin navettoihin ja uusiin laitteisiin ja koneisiin, todella karmeita viestejä, missä tilanteessa heidän tilansa ovat. Kyllä meidän pitää tässä talossa nyt pikkuhiljaa herätä miettimään, ja samoin noissa keskusliikkeissä, mitä tälle asialle pitäisi tehdä.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Sitten mennään puhujalistaan.

14.42 **Arto Satonen kok:** Arvoisa puhemies! Tästä on jo käyty varsin hyvä ja laaja keskustelu, ja on tietysti itsestäänselvää, että tämä on vain yksi niistä toimista, jotka pyrkivät auttamaan tässä maatalouden kannattavuustilanteessa ja ennen kaikkea rohkaisemaan investointeihin, mutta kylläkin tärkeä palikka.

Ehkä sellainen näkökulma vielä, joka tässä on ehkä sivulauseessa jo tullut esille mutta jota ei ehkä ole ihan suoraan sanottu, että maataloushan on hyvin pääomavaltainen ala. Ja tietysti varsinkin semmoisella alalla, jossa tulokset ovat varsin pieniä suhteessa sitoutuneeseen pääomaan, investoiminen ei ole kovin helppoa, ja silloin jos sitä pystytään edesauttamaan tällaisella tasausvarausjärjestelmän tyyppisellä ratkaisulla, mitä tässä nyt esitetään, niin se on ihan varmasti kokonaisuuden kannalta järkevä.

On varmaan syytä sitten tarkastella tätä aikakysymystä ja myöskin tätä ylärajakysymystä, mutta tämä on kuitenkin nyt sellainen asia, jolla päästään eteenpäin. Tämä on hyvin oikeansuuntainen liike ja varmasti auttaa joissakin tapauksissa merkittävästikin, kun niitä isoja investointeja suunnitellaan ja mietitään sitä, koska ne ajoitetaan, ja voidaan niihin sitten jo etukäteen varautua.

14.44 **Esko Kiviranta kesk:** Arvoisa puhemies! Täällä on puhuttu kunnan verotuloista. Tämähän ei sinänsä lopullisesti vaikuta millään tavalla kuntien verotuloihin. Ne tosiaan jaksottuvat, kun tehdään tasausvaraus myöhemmäksi, mutta kai jokainen euro tulee lopulta verotetuksi. Hallituksen esityksessähän hallitus lupaa tämän ajoitusmenetyksen korvata kunnille. Se on selkeästi esitetty tässä esityksen taloudelliset vaikutukset -kohdassa. Eli tämä ajoitus- ja jaksotuskysymyskin on otettu huomioon hallituksen esityksessä, ja kunnat eivät todellakaan menetä yhtään mitään.

14.44 **Olavi Ala-Nissilä kesk:** Arvoisa puhemies! Tässä on hyvää keskustelua käyty. Todellakin investointi on tietenkin myöskin kannattavuus- ja rahoituskysymys viljelijöille. Tässä on siis kysymys ennenaikaisesta poistosta, joka sitten tuloutuu pienentyneiden poistojen muodossa. Siinä mielessä juuri tuo kolme vuotta on varsin lyhyt aika tähän, ja sen takia viisi vuotta olisi hyvä, ja siitä todella pitää nyt verojaostossa käydä keskustelu. Tällä tavalla voitaisiin esitystä tässä tilanteessa parantaa, kun meidän todella pitää rohkaista nuoria viljelijöitä, joilla riskit kasvavat, investoimaan, koska vain investoimalla me voimme turvata suomalaisen puhtaan ruoan innovaatiot ja kehittämisen ja kannattavuuttakin pikkasen parantaa.

14.45 **Markku Eestilä kok:** Arvoisa rouva puhemies! Kaikkien hallituksen esitysten pitää olla sovitettavissa yhteiskunnan kulloinkin vallitsevaan tilanteeseen, ja jos olen oikein käsittänyt, niin Suomeen yleisesti ottaen investoidaan liian vähän. Se kertoo jostakin. Tietysti luottamuksesta, mutta varsinkin maatilataloudessa, jossa — edustaja Satonen hyvin kuvasi tämän — työ ja yrittäminen on hyvin pääomavaltaista ja sen takia investointien tasolla on suuri merkitys, tämä hallituksen esitys oikeastaan on lääke kahteen: tähän, että Suomessa investoidaan liian vähän, ja kun me joudumme maataloudessa joka tapauksessa viemään läpi rakennemuutosta — joka kylläkin on jatkunut jo 20 vuotta, ja maatalous on uusiutunut todella paljon hyvään suuntaan, mutta siitä huolimatta — tämmöinen tasausvarauksen nostaminen 25 000:een on oikea toimenpide. Mutta kun me otamme huomioon nykyinvestointien koot ja määrät, niin kyllähän tämä 25 000 oikeasti on liian pieni. Eli tämä kritiikki, että sitä pitäisi nostaa, minun mielestäni on täysin oikeutettua, ja ennenhän se on kai ollutkin viisi vuotta. Näitä molempia tulisi vielä tarkastella. Mitä korkeammalla ne ovat ja mitä pitempi on se vuosiaika, sitä enemmän se helpottaa investointien tekoa.

14.46 **Eero Suutari kok:** Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan maatalouden tuloverolakia muutettavaksi niin, että tasausvarauksen enimmäismäärä korotetaan nykyisestä 13 500:sta 25 000:een. Tämä ei vähennä vaan siirtää maatalouden verotusta, niin että investointivähennykset voidaan tehdä sitten etukäteen suurempana. Tämä koskee myös osakeyhtiöitä, ja yhdistettynä tällä tavalla nämä toimivat maatalouden rakennemuutoksen vauhdittajana.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran 2020 verotuksessa. Tässä on ollut puhetta siitä, että EU olisi kiinnostunut tästä ja että sen takia meidän olisi parempi odottaa vähän aikaa tietoa, onko tämä valtiontuki. Mutta niin kuin täällä keskustelussa on käynyt esille, tämä voitaisiin hyvin tulkita sellaiseksi, että tässä ei ole kysymyksessä valtiontuki, ja sen takia se voitaisiin ottaa käyttöön myös aiemmin kuin vuonna 2020.

Sitten tämä käyttöaika on kolme vuotta tällä hetkellä esityksessä, ja kun tässä on tullut esiin myös viiden vuoden mahdollisuus, sitäkin tulisi mielestäni harkita. — Kiitos.

14.48 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä laki on hyvä ja osa sitä kokonaisuuksien sarjaa, jolla lainsäädännöllisesti yritämme maatalouden tilannetta helpottaa tässä kriisissä. Kaikki ne teot, mitä voimme tehdä, jotta tuotantopanosten hinnat olisivat matalampia, norminpurku ja tämän tyyppiset, ovat tärkeitä, samoin ne teot, joilla ohjaamme toivottavasti seuraavalla CAP-kaudella tukia yhä enemmän aktiiviseen tuotantoon, ja kolmanneksi ja tärkeimpänä se, että markkinamme olisivat reilut. Kaipaisin halpuuttamisen tilalle reiluuttamista, ja taustaksi: PTT:n tuoreimman selvityksen mukaan maitosektorilla teollisuuden rahavirta on pysynyt vuoden 2012 tasolla ja maatalouden ja tuonnin rahavirrat ovat pienentyneet. Sen sijaan kaupan ja ravintoloiden rahavirta on puolestaan kasvanut. Miksi se, joka tekee eniten, saa vähiten?

14.49 **Arto Pirttilahti kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Täällä on todella hyviä puheenvuoroja asiasta käytetty useita. Todellakaan tässä ei ole omastakaan mielestäni, niin kuin ei muidenkaan mielestä, tukielementtiä, vaan todellakin jos varausta jää käyttämättä, niin viimeisenä vuotena se tuloutetaan ja valtio ja kunnat tulevat kyllä omansa sitten saamaan.

Tämä on erinomainen väline tässä pitkän jänteen suunnittelussa, kun mietitään kalustoon, laitteisiin, rakennuksiin ja muihinkin investointia. Meidän maatilojen taseethan ovat huomattavasti kasvaneet viime aikoina: esimerkiksi pelkästään karjarakennuksen rakentamisessa ja käyttöönotossa puhutaan miljoonan euron investoinnista, saatikka sitten siihen liittyvissä kalustohankinnoissa. Ne ovat yleensä kymmenientuhansien, 100 000 euron paikkeilla olevia laitteita ja koneita. On erinomainen asia, että tässä on ajatusta nyt nostaa enimmäismäärä 25 000 euroon, mutta itse olisin kyllä jättämässä tämän euromääräisen katon pois ja sitten olisin kyllä kanssa katsomassa tätä viiden vuoden käyttöaikaa, koska tuo kolme vuotta tulee hyvin nopeasti kuitenkin vastaan isoissa investoinneissa.

Tämä tulee todellakin toivottavasti parantamaan suunnittelua nuorilla viljelijöillä ja myös sitten tasaa näitä kuluja eri vuosien osalta, kun on heikompia ja parempia vuosia, niin että voidaan sitä kautta katsoa ja varautua sitten isompiin investointeihin.

Ja yksi asia vielä tässä on se, minkä aikaisemmin mainitsin, että näitä epätaloudellisia ratkaisuja ei tarvitsisi verotuksen kanssa tehdä sitten siinä loppuvuodesta.

14.51 **Ville Vähämäki ps:** Puhemies! Mistä tässä hallituksen esityksessä loppujen lopuksi on kysymys, on maatalouden investointikyvystä. Tämä hallituksen esitys on hyvä. Se koskee itse asiassa noin 4 800:aa tilaa, jotka pystyvät käyttämään tätä hallituksen esitystä hyödykseen. Suomessa on noin 50 000 aktiivitilaa, joiden puhdas tulo on 21 000. Sitten tämän tasausmaksimin voi tehdä noin 2 800 tilaa, joiden puhdas tulo on noin 100 000.

No, nyt sitten on se kysymys siitä, miksi oikeastaan pitäisi koskea siihen jaksotukseen, miksi se pitäisi muuttaa kolmesta viiteen vuoteen. Aivan sen takia, että tämän jaksotuksen muutoksella tämä hallituksen esitys tulisi koskemaan kaikkia 107 000:ta tilaa. Tämä hyödyttäisi siis kaikkia 107 000:ta tilaa, kun tällä hetkellä tämän esityksen mukaisesti se kohdistuisi vain noin 5 000 tilaan, jotka siitä enimmän hyödyn saisivat. Kaikkiaan tämä hallituksen hyvä esitys on iso osa hallituksen tekemiä maatalouden kannattavuuspaketteja. Yksi vielä puuttuu, ja se on oikeudenmukainen tulonjakolaki. Me olemme sitä ehdotta-

neet, ja vasemmistoliitto ja KD kannattivat sitä ehdotusta budjettiäänestyksessä ennen joulua.

Yksi valtava kysymys tulee maatalouden kannattavuuden osalta olemaan se, miten saadaan EU:n yhteinen maatalouspolitiikka ja sen uudistus, miten siinä tulee käymään, miten maatalouden tuet tullaan jakamaan vuosina 2021—27. Niiden ennakkotietojen mukaan, mitkä sieltä ovat tulleet, toisaalta puhutaan joskus, että maat saisivat itse omaa kansallista päätösvaltaa enemmän, se on hyvä, mutta myöskin on tullut moitteita, että edelleen on hyvin monimutkainen mekanismi, millä nämä EU:n maataloustuet jaetaan. Sitten myöskin Suomen nettomaksu saattaa hyvin todennäköisesti kasvaa, toisaalta saannon on ennustettu heikkenevän noin 60 miljoonaa. Mutta tässä tämä maatalouden haaste on.

Tämä hallituksen esitys on hyvä, ja jos vain tähän 10 a §:n 2 momenttiin vielä tehdään pieni muutos ja tätä jaksotusta kasvatetaan viiteen vuoteen — tuolla jaostokäsittelyssä jo ollaan asiaa käsitelty ehdotuksesta — niin tämä vielä tätä esitystä kehittäisi.

14.54 **Pertti Hakanen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Vähämäki, kuvasitte äsken äärimmäisen hyvin tämän jaksotuksen merkityksen ja juuri nimenomaan sen, millä tavalla tämä olisi myöskin tasavertaisempi entistä useammalle tilalle. Tätä pitää ilman muuta nyt valiokuntakäsittelyssä, jaostokäsittelyssä vielä pohtia ja arvioida sitä, voisiko sen tähän muuttaa.

Edustaja Pirttilahti toi hyvin esille myös sen, että tässä ei ole mitään pelkoa minkäänlaisesta verojen jäämisestä unhon yöhön, koska jos tasausvarausta ei ole purettu, niin jaksotuksen viimeisenä vuonna se tuloutetaan, ja silloin se tulee yrityksen veron piiriin. Elikkä nämä huolet ovat täysin turhia.

Mutta haluan korostaa tässä kohtaa vielä sitä, että kyllä tuo toimeenpano nyt olisi kuitenkin tärkeätä saada tästä EU-pelosta huolimatta mahdollisimman nopeasti voimaan, koska yksi elementti, millä me turvaamme kotimaisen puhtaan ruoan tuotannon, on se, että suunnitelmassa oleviin investointeihin pystytään lähtemään valmistautumaan, on myöskin tämä tulontasauksen mahdollisuus, mahdollisuus valmistautua investointivuoteen ja siltä osin rohkaista niitä uusia yrittäjiä, nuoria laajentajia, ja myöskin, kuten edustaja Vähämäki toi esille, tämä tasavertaisuus, entistä useammalle mahdollisuus.

Ne investoinnit ovat erikokoisia, ja maksimimäärien tasausvarauksia ei tavoittele mikään hirveän iso lukumäärä tiloja, vaikka jaksotetaan pidempäänkin. Mutta ne investoinnit kuitenkin aina kartoitetaan tilakokoon ja itselle sopivaksi, ja silloin se myöskin antaa sen mahdollisimman maksimaalisen hyödyn yrittäjälle, tilalle. Ja ennen kaikkea juuri siksi, että me voimme vastata siihen kysymykseen, onko meidän tuleville sukupolvillemme kotimaista ruokaa tarjolla, avustetaan myöskin tällä lainsäädäntötyöllä siihen tulevaisuuden tekoon.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till finansutskottet.